

KULTUR-SPRÅK-MEDIER

Självständigt arbete i fördjupningsämnet svenska och lärande

15 högskolepoäng, grundnivå

Svenskämnet i ett flerspråkigt klassrum

Swedish as a School Subject in a Multilingual Classroom

Anel Imsirovic

Zahraa Alaouie

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete

Examinator: Anna von Knorrig

i årskurs 4-6, 240 högskolepoäng

Handledare: Fredrik Hansson

Självständigt arbete i svenska LL204G,

15 högskolepoäng

2026-01-18

Förord

Denna kunskapsöversikt är skriven av Anel Imsirovic och Zahraa Alaouie. Som blivande lärare ser vi ett växande behov av att förstå hur svenskämnet kan utformas i ett allt mer flerspråkigt klassrum. Under vår utbildning och våra verksamhetsförlagda perioder har vi mött elever med olika språkliga bakgrunder, och vi har sett både möjligheter och utmaningar i hur deras språk används i undervisningen. Detta väckte vårt intresse för hur flerspråkighet kan ses som en resurs och hur undervisningen kan stödja elevers språkutveckling.

Arbetet har genomförts gemensamt. Vi har tillsammans planerat, sökt litteratur, analyserat material samt skrivit och reviderat texten. Vi tar därför gemensamt ansvar för hela arbetet och står båda bakom de slutsatser som presenteras.

Under arbetets gång har vi fått värdefullt stöd av vår handledare Fredrik Hansson, vars frågor, kommentarer och vägledning har hjälpt oss att fördjupa våra resonemang, förtydliga våra tankegångar och successivt utveckla textens struktur och innehåll. Genom återkoppling i olika faser av skrivprocessen har han bidragit till att rikta vårt fokus, problematisera våra tolkningar och stärka kvaliteten i den slutliga kunskapsöversikten.

Abstrakt

Flerspråkighet är allt mer naturligt i dagens skola, då många elever har ett annat modersmål än svenska. Parallellt med detta visar forskning att flera lärare saknar både formell utbildning och kompetens, vilket påverkar hur undervisningen utformas och i vilken utsträckning elevernas språkliga resurser tas tillvara. Syftet med denna kunskapsöversikt är att undersöka hur svenskämnet kan hanteras i ett flerspråkigt klassrum.

Genom systematiska sökningar i databaserna ERIC, SwePub och Educare identifierades tio peer-review granskade artiklar publicerade från 2015 och framåt. Analysen av de utvalda artiklarna resulterade i tre övergripande teman som på olika sätt bidrog till förståelse av den huvudsakliga frågeställningen.

I resultatet framkommer att lärarens sätt att bemöta elevernas språk och bygga relationer i klassrummet har stor betydelse för flerspråkiga elevers möjligheter att delta och utveckla sitt språk i svenskämnet. Dessutom visar resultaten att modersmålet kan användas som ett stöd i tänkande och lärande samt fungera som en resurs för att förstå innehåll men även arbeta med läsning och skrivande. Därpå framträder translanguaging som ett arbetssätt där elever ges möjlighet att använda hela sin språkliga repertoar i undervisningen. Sammanfattningsvis presenterar översikten att ett flerspråkigt klassrum inom svenskämnet gynnas av en genomtänkt flerspråkig didaktik och strukturella ramar för samverkan.

Nyckelord: flerspråkighet, svenskämnet, translanguaging, modersmålets roll i lärande, språkutvecklande arbetssätt, lärarattityder och relationer.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
2. Syfte och frågeställning.....	7
3. Metod och material.....	8
3.1 Sökprocess.....	8
3.1.1. Sökbegrepp och inklusionskriterier.....	8
3.1.2. Exklusionskriterier.....	9
3.2. Urval och Sammanställning.....	9
3.2.1. Valda artiklar.....	10
3.3 Tematisering.....	15
4. Resultat.....	16
4.1 Attityd och relation.....	16
4.2 Modersmålets betydelse.....	17
4.3 Translanguaging i svenskämnet.....	19
5. Diskussion.....	21
5.1 Från resursdiskurs till klassrumspraktik.....	21
5.1.1 Attityd och relation.....	21
5.1.2 Modersmålet som tankeverktyg i svenskämnet.....	22
5.1.3 Translanguaging.....	22
5.1.4 Digitala verktyg.....	23
5.1.5 Likvärdighet och organisatoriska villkor.....	23
5.2 Slutsats.....	23
5.3 Begränsningar.....	25
5.4 Förslag på vidare forskning.....	26
Referenser.....	27
Bilaga.....	29
Bilaga 1:.....	29

1. Inledning

Flerspråkigheten har ökat och idag finns det flera klasser som består av en hel grupp med elever som har svenska som andraspråk. Däremot saknar flera lärare en SVA-behörighet och har inte verktygen som behövs för att kunna undervisa eleverna på ett effektivt sätt. Vilket innebär att skolan går miste om en avgörande tillgång, nämligen att använda flerspråkighet som en resurskraft.

Flerspråkighet i skolan idag ses inte enbart som en utmaning längre, utan snarare som en resurs. Synen på flerspråkighet i svensk skola har förändrats över tid. Tidigare har flerspråkigheten ofta betraktats som ett problem, men idag lyfts flerspråkigheten i allt högre grad fram som en resurs och tillgång till elevers lärande (Otterup, 2022, s. 1ff). Parallellt med detta visar däremot forskning att skolan än idag kämpar med att omsätta detta perspektiv i praktiken. Enligt Skolverkets statistik *Elever och skolenheter i grundskolan* ligger andelen elever med utländsk bakgrund på 27% läsåret 2023/2024 (Skolverket, 2024, s. 4). Detta visar tydligt omfattningen av flerspråkigheten i dagens svenska skola.

I denna kunskapsöversikt avgränsas fokus till svenskämnet i årskurs 4-6. I dessa årskurser ökar kraven på läsförståelse, textarbete och ämnesspråk, samtidigt som många flerspråkiga elever fortfarande utvecklar sitt skolspråk. Det gör frågan om språkligt stöttande undervisning särskilt relevant i ett flerspråkigt klassrum.

Språkforskaren Cen Williams formade termen “translanguaging” 1996 och offentliggjorde en mängd studier om tvåspråkig undervisning i skolor i Wales, som kom att bli betydande för flerspråkiga elever såväl i skolan som ute i samhället.

Translanguaging (transspråkande) är ett undervisningssätt där elever får använda alla sina språk för att förstå, resonera och uttrycka sig. Det handlar inte enbart om att “byta språk”, utan om att flera språk kan samspela i meningsskapande aktiviteter som textsamtal, begreppsarbete och skrivande. I ett transspråkande perspektiv ses elevernas språk som resurser i lärandet, vilket skiljer sig från en enspråkig norm där endast svenska förväntas användas. Det kan till exempel innebära att elever får använda sitt starkaste språk för att diskutera och förstå innehåll, arbeta med nyckelord/översättningar på flera språk och därefter formulera sina resonemang eller texter i svenska.

Även Jim Cummins har utfört forskning som visar att samtliga inlärd språk hos flerspråkiga individer är beroende av varandra. Cummins menar att de olika språkkunskaperna hos en individ hör till en gemensam språkförmåga snarare än att språken är indelade i isolerade fack (Svensson, 2018, s. 1ff). Med hänsyn till denna forskning bör lärare som undervisar flerspråkiga elever ha i åtanke att nyanlända barn som börjar i den svenska skolan har någon form av erfarenhet och kunskap.

I boken *Att bli lärare i svenska* betonar Axelsson vikten av att svenska som andraspråk och flerspråkighet integreras i undervisningen. Axelsson framhäver att de akademiska färdigheterna överförs mellan språken och att litteracitet på flera olika språk förser kognitiva, språkliga och kunskapsmässiga fördelar (Axelsson, 2023, s. 153 ff). Alltså stödjer undervisningen i förstaspråket utvecklingen av andraspråket, då flerspråkiga elever kan använda sitt modersmål som ett tankeverktyg.

2. Syfte och frågeställning

Syftet med detta arbete är att undersöka hur lärare i årskurs 4-6 kan anpassa svenskundervisningen för att stödja elever i ett flerspråkigt klassrum. Med utgångspunkten i Skolverkets styrdokument och riktlinjer granskas hur undervisningen kan utformas för att vara inkluderande, språkutvecklande och anpassad efter elevernas varierande språkresurser. Arbetet tar även avstamp i att flerspråkighet kan betraktas som en resurs, vilket understryker betydelsen av att skapa en språklig medveten undervisningsmiljö. Mot denna bakgrund formuleras följande frågeställning: *Hur kan lärare i årskurs 4-6 arbeta med svenskämnet i ett flerspråkigt klassrum?* Målet är att identifiera konkreta metoder och arbetssätt som kan hjälpa lärare att möta flerspråkiga elevers behov och samtidigt främja deras engagemang, lärande och språkutveckling i svenskämnet.

3. Metod och material

I detta kapitel redogörs för hur vi har gått tillväga för att ta fram det forskningsunderlag som ligger till grund för vår kunskapsöversikt. Arbetet avgränsas till svenskämnet i årskurs 4-6, och urval samt analys har därför gjorts med fokus på studier som är relevanta för undervisning och språkutvecklande arbetssätt i dessa årskurser. Vi beskriver de databaser, sökbegrepp och urvalskriterier som har använts, samt hur vi systematiskt har filterat fram de artiklar som bäst besvarar vår frågeställning om hur svenskämnet kan hanteras i ett flerspråkigt klassrum. Avslutningsvis presenteras de valda artiklarna översiktligt som underlag för den efterföljande tematiska analysen.

3.1 Sökprocess

I det inledande skedet av sökprocessen identifierades nyckelorden baserat på den övergripande frågeställningen. De första ursprungliga nyckelorden var *flerspråkighet* och *svenskämnet*, vilket översattes till engelska för att möjliggöra en bredare sökning då forskningsunderlaget var på engelska. Därav blev översättningen *mother tongue education* och *multilingualism*. Däremot bevarades de ursprungliga nyckelorden, *flerspråkighet* och *svenskämnet*, när sökningarna gjordes i svenska databaser såsom Swepub och Educare. Under sökprocessens gång anpassades nyckelorden där en del kom till nytta, medan andra byttes ut mot synonymer, samtidigt som nya ord tillkom.

3.1.1. Sökbegrepp och inklusionskriterier

I syfte att hitta relevant och konkret forskning utökades de ursprungliga nyckelorden med ytterligare sökord under sökprocessens andra fas. Sökningen kompletterades med synonymer såsom, *mother tongue teaching* och *mother tongue instruction* samt *multilingual*, för att öka antalet potentiella träffar. I en senare sökfase som inträffade reviderades de tidigare sökorden till synonymerna *second language and integration*. Justeringen utformade sökningen till en mer fokuserad sökning kring språklig undervisning och elevens språkliga inkludering i skolan. För att säkerställa att den insamlade forskningen var inriktad på rätt utbildningsnivå avgränsas sökningarna genom användningen av sökorden *primary school*, *elementary school*, *primary education* och *elementary education*. Under hela sökprocessen användes logiska kopplingar mellan sökorden, alltså AND och OR, för att skapa en tillämplighet i sökningarna. AND

användes för att begränsa sökningen och skapa relevans, medan OR användes för att inkludera synonymer och bredda sökfältet.

3.1.2. Exklusionskriterier

Exklusionskriterier fastställdes för att avgränsa sökningen och säkerställa att de studier som ingår i kunskapsöversikten är relevanta för syftet, det vill säga hur svenskämnet kan hanteras i ett flerspråkigt klassrum. Källor som enbart behandlade andra åldersgrupper exkluderades när resultaten inte bedömdes vara överförbara till årskurs 4-6. Studier som inte var peer review-granskade, publicerade före 2015 eller där fulltext inte fanns tillgänglig exkluderades. Vidare uteslöts forskning som enbart behandlade andra skolämnen, till exempel matematik eller NO, när språk och litteracitet frågor inte stod i fokus, eftersom översikten specifikt inriktas mot svenskämnet och svensk / SVA undervisning.

Studier som enbart fokuserade på utbildningskontexter med mycket annorlunda styrning och bedömningssystem, till exempel detaljerade ramverk för språkstandarder i USA, valdes också bort när kopplingen till nordisk/svensk klassrumspraktik bedömdes som alltför svag. Ett konkret exempel är Grapin & Lee (2022) om "*WIDA English Language Development Standards Framework, 2020 Edition: Key Shifts and Emerging Tensions*", som först identifierades som intressant men sedan exkluderades då den huvudsakligen behandlar ett amerikanskt policy och testningssystem snarare än didaktik i ett svenskt sammanhang. Slutligen exkluderades även studier där fokus låg på mycket specifika elevgrupper, till exempel specialpedagogiska insatser eller kommunikationshjälpmedel, när resultaten inte bedömdes vara överförbara till ordinarie, flerspråkig svensk klassrumskontext

3.2. Urval och Sammanställning

Databassökningarna gav ett stort antal träffar, och varje artikel granskades inledningsvis genom läsning av titel, nyckelord, abstrakt och vid behov delar av inledningen för att bedöma om den hade en tydlig koppling till svenskämnet, flerspråkiga elever och undervisning i grundskolan. I urvalet prioriterades studier med tydlig relevans för årskurs 4-6, men studier från närliggande studier inkluderades när de bedömdes bidra med överförbara insikter om arbetssätt i svenskämnet. Utifrån denna första genomgång valde vi ut tio studier som framstod som särskilt

relevanta för studiens syfte och frågeställning, och dessa fördes in i en tabell (se bilaga 1) där bland annat databas, sökord, datum, antal träffar och titel dokumenterades. Även om några av artiklarna primärt behandlar modersmålsundervisning, fokuserar de på hur flerspråkiga elevers språkresurser påverkar deras lärande, vilket gör resultaten överförbara till svenskämnet genom att visa hur elevernas språkliga bakgrund kan användas i all undervisning, inte enbart i modersmålsämnet. Dessa tio artiklar utgör därmed det slutliga urvalet och ligger till grund för den fortsatta redovisningen och analysen i denna kunskapsöversikt

3.2.1. Valda artiklar

I detta avsnitt presenteras de studier som ingår i den slutliga kunskapsöversikten.

Presentationens fokus är vad varje studie bidrar med i relation till svenskämnet i årskurs 4-6, även när studiernas deltagare omfattar närliggande åldrar. För varje artikel redovisas kort studies sammanhang, syfte, metod och centrala resultat, med fokus på vad den bidrar med för förståelse av hur svenskämnet kan hanteras i ett flerspråkigt klassrum. Tillsammans ger studierna en samlad bild av både policy, attityder och konkreta arbetssätt som är relevanta för språkutvecklande och inkluderande undervisning i skolan.

1. Perfecto, M. R. G. (2020). *English language teaching and bridging in mother tongue-based multilingual education. International Journal of Multilingualism, 19(1)*, s. 107 ff. Studien utspelar sig i filippinska grundskolor där elever först undervisas på sitt modersmål och sedan går över till engelska som skolspråk. Syftet är att undersöka hur lärare kan bygga broar mellan modersmålsundervisning och engelskundervisning genom olika språkstrategier. Metoden är en kvalitativ studie med klassrumsobservationer och intervjuer med lärare. Resultaten visar att lärare använder translanguaging som till exempel kodväxling, direktöversättning och jämförelse mellan språken, för att göra texter och uppgifter begripliga och knyta an till elevernas förkunskaper. Dessa arbetssätt kan överföras direkt till svenskämnet genom att lärare använder både svenska och elevernas andraspråk för att stötta läsförståelse, skrivande och samtal om texter. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den visar hur lärare kan bygga broar mellan språk för att stötta förståelse och deltagande i undervisningen.

2. Bjuhr, Å., Palo, A., & Manderstedt, L. (2024). *Polarisation and marginalisation – discourses on Sami as L1 mother tongue instruction in syllabus, and media debate. Intercultural Education, 35(1)*, s. 62 ff. Studien tar utgångspunkt i svensk grundskola och behandlar samiska som L1/modersmåls ämne i relation till kursplanen och den svenska mediedebatten. Syftet är att analysera vilka diskurser om samiska och modersmålsundervisning som syns i styrdokument och media, och hur dessa förhåller sig till svenskans dominerande ställning. Metoden är en kritisk diskursanalys av kursplanen för samiska som modersmål samt artiklar och inlägg i svensk media. Resultaten visar att modersmål på ytan beskrivs som viktigt och positivt, men i praktiken ges lägre status än svenska och ifrågasätts i debatten. Detta är viktigt för svenskämnet eftersom det visar hur svenskundervisningen riskerar att ta all plats, samtidigt som ett verkligt resurs- och flerspråkighetsperspektiv kräver att svenskämnet samspelar med elevernas andra språk. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den synliggör hur språkstatus och diskurser kan påverka vilka språk som får plats i undervisningen.

3. Hedman, C., & Magnusson, U. (2023). *Adjusting to linguistic diversity in a primary school through relational agency and expertise: A mother-tongue teacher team's perspective. Multilingua, 42(1)*, s. 140 ff. Studien genomförs på en svensk grundskola där ett arbetslag med modersmåls lärare, studiehandledare och språklärare samarbetar kring flerspråkiga elever i de lägre årskurserna. Syftet är att undersöka hur lärarna genom samarbete och "relational agency" anpassar undervisningen till den språkliga mångfalden. Metoden är en kvalitativ fallstudie med intervjuer, observationer och analys av pedagogiskt material. Resultaten visar att lärarna planerar gemensamt, använder flera språk i undervisningen och skapar flerspråkiga läs- och skrivaktiviteter där elevernas olika språk får plats. För svenskämnet innebär detta konkreta exempel på hur lärare kan organisera svenskundervisningen så att elevernas modersmål används som resurs i läsning, skrivande och textsamtal istället för att hållas utanför klassrummet. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den ger exempel på hur samarbete kan göra undervisningen mer språkligt inkluderande.

4. Hell, Godhe & Brante (2021) – *Young L2-Learners' Meaning-Making in Engaging in Computer-Assisted Language Learning*, s. 2 ff. Studien handlar om nyanlända yngre elever i svenska grundskolor som läser svenska som andraspråk och använder digitala verktyg i sin språkinläring. Syftet är att undersöka hur dessa elever skapar mening, kommunicerar och uttrycker sig med hjälp av digital teknik i ämnet svenska som andraspråk. Metoden är en kvalitativ fallstudie med klassrumsobservationer och intervjuer med lärare. Resultaten visar att eleverna använder digitala resurser som översättningsverktyg, bilder, ljud och sina olika språk för att förstå uppgifter och producera texter på svenska. Studien visar därmed hur svenskämnet kan dra nytta av både digitala verktyg och elevernas hela språkrepertoar för att stödja språkutveckling, istället för att begränsa sig till en enspråkig norm. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den visar hur digitala verktyg kan fungera som språkligt stöd i läsning och skrivande.

5. Carbonara & Scibetta (2022) – *Integrating Translanguaging Pedagogy into Italian Primary Schools: Implications for Language Practices and Children's Empowerment*. s. 1058 ff. Studien utspelar sig i fem italienska lågstadieskolor med flerspråkiga elevgrupper där translanguaging pedagogik integreras i den ordinarie undervisningen. Syftet är att undersöka hur en medveten translanguaging-pedagogik påverkar elevernas språkpraktiker, attityder och känsla av delaktighet. Metoden är en transformativ aktionsforskning som bygger på 71 fokusgrupper med elever. Resultaten visar att när elever uppmuntras att använda alla sina språk i klassrummet ökar deras känsla av empowerment, delaktighet och språklig trygghet. Studien ger därmed viktiga didaktiska idéer för svenskämnet om hur elevernas språk kan integreras i exempelvis högläsning, skrivuppgifter och samtal för att skapa en mer inkluderande och språkutvecklande svenskundervisning. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den visar hur translanguaging kan stärka delaktighet och trygghet i undervisningen.

6. Van Der Wildt, Van Avermaet & Van Houtte (2017) – *Multilingual School Population: Ensuring School Belonging by Tolerating Multilingualism*. s. 868 ff. Studien bygger på

enkätdata från 1761 elever och 1255 lärare i 67 flamländska grundskolor med olika grad av språklig mångfald. Syftet är att undersöka hur lärares toleranta praktiker kring flerspråkighet påverkar sambandet mellan skolans språkliga diversitet och elevers känsla av skolgemenskap. Metoden är kvantitativ multilevel-analys av elev- och lärarenkäter. Resultaten visar att hög språklig diversitet ibland hänger ihop med lägre känsla av tillhörighet hos elever, men att lärarnas accepterande förhållningssätt till elevers språk kan kompensera för denna negativa effekt. För svenskämnet betyder det att lärarens attityd till att elever använder andra språk än svenska i och runt undervisningen kan vara avgörande både för elevernas välmående och deras motivation att utveckla sitt skolspråk svenska. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den kopplar språkattityder till motivation och känsla av tillhörighet.

7. Paulsrud, Juvonen & Schalley (2023, s. 74 ff) - *Attitudes and Beliefs on Multilingualism in Education: Voices from Sweden*. Studien genomförs inom svensk skolkontext och inkluderar lärarutbildare, verksamma lärare samt lärarstudenter. Syftet med studien är att undersöka vilken inställning och uppfattning de tre grupperna har gällande flerspråkighet i undervisningen. Metoden utgörs av kvalitativa semistrukturerade intervjuer med totalt 18 deltagare. Verksamma lärarna uttrycker positiva attityder och ser flerspråkighet som en resurs, medan lärarutbildarna ser flerspråkigheten som ett problem. Lärarstudenterna förmedlar en positiv grundsyn men upplever att utbildningen inte förbereder dem tillräckligt för att kunna hantera flerspråkigheten. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den visar hur olika attityder kan påverka möjligheterna att arbeta språkligt inkluderande i praktiken.

8. Hedman & Magnusson (2021, s. 97 ff) - *Constructing success and hope among migrant students and families. A mother tongue teacher's didactic narratives*. Studien genomförs i en svensk mångspråkig grundskola med fokus på en arabisktalande modersmålslärare och hans arbete med föräldrakurser. Syftet med studien är att granska hur modersmålsläraren genom sina berättelser skapar identitet och hopp bland elever och migrantföräldrar. Metoden utgörs av en ljudinspelad intervju och fältanteckningar från verksamheten. Genom sina narrativer fungerar modersmålsläraren som en

rollmodell, motverkar negativa diskurser om modersmålsundervisning och skapar en bro mellan hem, skola och samhället. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den belyser hur modersmåls lärare kan stärka identitet och samverkan, vilket påverkar elevers förutsättningar i undervisningen.

9. Norrman (2024, s. 242 ff) - *Early Primary Teacher Perspectives on Functional Writing in Relation to Their Plurilingual Students*. Studien genomförs i årskurs 1 där lärare deltar i ett två år långt skrivutvecklingsprogram i samband med funktionellt skrivande. Syftet är att få en fördjupad förståelse för hur lärarna uppfattar och beskriver arbetssättet efter att ha medverkat i undervisningsinterventionen. Metoden utgörs av semistrukturerade intervjuer som inkluderar 8 lärare med totalt 21 gruppdiskussioner samt skriftliga reflektioner från enkätsvar. Lärarna förklarar att funktionellt skrivande ger tydligt stöd för både språkutveckling och textförståelse, något som ökar elevernas motivation och gör skrivandet mer meningsfullt framför allt för flerspråkiga elever. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den visar hur meningsfulla skrivuppgifter kan stärka motivation och språkutveckling hos flerspråkiga elever.

10. Zetterholm (2017, s. 101 ff) - *Barn skriver på flera språk*. Studien genomförs i en svensk grundskola och riktar in sig på hur yngre elever utvecklar sitt skrivande inom ramen för funktionellt skrivande. Syftet är att analysera hur funktionellt skrivande kan stödja elevers skrivutveckling, speciellt i klasser där barnen har olika språkliga bakgrunder. Undersökningen baseras på klassrumsobservationer och analyser av elevarbeten för att få en djupare förståelse av elevernas skrivprocesser. Arbetssättet visar sig vara i synnerhet gynnsamt för flerspråkiga elever, då det erbjuder ett meningsfullt skrivande där deras olika språkliga resurser kan komma till uttryck. Studien är relevant för svenskämnet eftersom den visar hur skrivundervisningen kan utformas så att elevernas språkliga resurser blir en del av lärandet.

3.3 Tematisering

I analysen av de tio valda artiklarna använde vi tematisk analys enligt Braun och Clarke (2006, s.77 ff). Tematiseringen genomfördes med särskilt fokus på mönster som kan kopplas till undervisning i årskurs 4-6, såsom textsamtal, skrivundervisning, språklig stöttning och klassrumspraktiker i svenskämnet. Först läste vi igenom alla artiklar flera gånger för att bli bekanta med innehållet, särskilt sådant som rörde svenskämnet och undervisning i flerspråkiga klassrum, och gjorde korta anteckningar om återkommande idéer. Därefter kodade vi textavsnitt genom att ge dem korta beskrivande etiketter, till exempel om hur lärare använder elevernas olika språk, hur svenskundervisningen organiseras eller vilka attityder till flerspråkighet som uttrycks. I nästa steg samlade vi koder som liknade varandra och grupperade dem till preliminära teman, det vill säga återkommande mönster i hur svenskämnet hanteras i en flerspråkig kontext. Slutligen gick vi tillbaka till artiklarna för att kontrollera att teman stämde överens med materialet, justerade dem vid behov och tolkade dem i relation till studiens syfte och frågeställning, och de färdiga temana ligger sedan till grund för hur vi presenterar och diskuterar resultatet kring hur svenskämnet kan anpassas i ett flerspråkigt klassrum.

4. Resultat

Här nedan presenteras resultatet från de tio utvalda artiklarna. Med utgångspunkt i de tre temana, attityd och relation, modersmålets betydelse och translanguaging i svenskämnet, synliggörs vilka arbetssätt och förhållningssätt som enligt forskningen är särskilt betydelsefulla för att besvara studiens frågeställning *“Hur kan lärare i årskurs 4-6 arbeta med svenskämnet i flerspråkigt klassrum?”* Resultaten tolkas med särskilt fokus på svenskämnets undervisning i årskurs 4-6, där elever möter ökade krav på läsförståelse, textarbete och skrivande. Studier som rör närliggande åldrar lyfts i den mån resultaten bedöms vara relevanta och överförbara till årskurs 4-6.

4.1 Attityd och relation

I flera av studierna betonas att lärarens syn på elevers språk direkt påverkar relationen i klassrummet. Perfecto (2022, s.112ff) visar hur lärare som ser elevernas modersmål som en resurs och aktivt bygger broar mellan språken skapar tryggare och mer stöttande relationer, där eleverna vågar delta även när de ännu inte behärskar skolspråket fullt ut. På ett liknande sätt framkommer det hos Carbonara och Scibetta (2022, s.1060) att när lärare uppmuntrar elever att använda alla sina språk i undervisningen känner eleverna sig lyssnade på, respekterade och stärkta, vilket fördjupar relationen mellan lärare och elev. Van Der Wildt et al. (2017, s.868ff) visar också att lärare som tolererar och accepterar elevers olika språk i skolvardagen bidrar till en starkare känsla av tillhörighet hos eleverna, vilket i sin tur påverkar hur de upplever kontakten med sina lärare.

Flera svenska studier visar samma mönster. Hedman och Magnusson (2023, s.148ff) beskriver hur lärare som erkänner och använder elevernas olika språk i undervisningen bygger på förtroendefulla relationer där eleverna upplever att deras bakgrund tas på allvar. På liknande sätt framträder i Hell, Godhe och Brante (2021, s.10ff) att lärare som tillåter elever att använda både digitala översättningsverktyg och sina andra språk i arbetet med svenska som andraspråk skapar en mer tillåtande lärmiljö, där eleverna vågar uttrycka sig och prova svenska utan rädsla för att göra fel. Även Norrman (2024, s. 242 ff) och Zetterholm (2017, s. 101 ff) visar att när lärare arbetar med funktionellt skrivande på ett sätt som knyter an till elevers erfarenheter och språkliga repertoarer, upplever eleverna att läraren förstår dem, vilket stärker både motivationen och relationen i svensk klassrummet.

Attityderna till flerspråkighet kan dock vara motsägelsefulla. Paulsrud, Juvonen & Schalley (2023, s. 74ff) visar att verksamma lärare ofta uttrycker en positiv syn på flerspråkighet och vill bygga goda relationer genom att se elevernas språk som en resurs, medan vissa lärarutbildare har mer problemorienterad syn som riskerar att påverka framtida lärares förhållningssätt. På ett liknande sätt visar Bjuhr, Palo och Manderstedt (2024, s.62) att modersmål och minoritetsspråk som samiska visserligen lyfts fram som viktiga, men samtidigt ges lägre status än svenska, något som kan prägla hur lärare bemöter elevernas språk och därmed relationen till dem. Hedman och Magnusson (2021, s.97ff) visar slutligen hur en modersmållärare genom sina berättelser, sitt sätt att tala med elever och föräldrar och sin respekt till deras erfarenheter, blir en viktig relationsperson som skapar hopp och positiva identiteter, ett exempel på hur en vuxens attityd till flerspråkighet kan få stor betydelse för elevers känsla av att bli sedda och förstådda.

4.2 Modersmålets betydelse

Utifrån föregående tema blir det tydligt att positiva attityder och förtroendefulla relationer är grundläggande för att det ska bli mer naturligt att modersmålet ses som en resurs i undervisningen. Modersmålets betydelse framstår som ett centralt tema i flera av de valda studierna och visar hur elevernas förstaspråk kan användas som en resurs för både identitetsutveckling och lärande i svenskämnet. Perfecto (2022, s.112ff) betonar att modersmålet fungerar som en språklig brygga när eleverna får möjlighet att jämföra begrepp, översätta innehåll eller resonera på sitt starkaste språk. Med hjälp av strategier hämtade från modersmålet skapas förutsättningar för en djupare förståelse av det svenska språket, samtidigt som elevernas andraspråksutveckling stärks.

Att modersmålet har en avgörande funktion för elevernas delaktighet och språkliga trygghet är något som även Carbonara och Scibetta (2022, s.1060) lyfter fram. När eleverna främjas till att använda hela sin språkliga repertoar i samtal, skrivande och högläsning stärks både självkänsla och motivation. Studien framhäver att när modersmålet ges status i undervisningen ökar elevernas aktiva deltagande, vilket i sin tur har en positiv påverkan på utvecklingen av skolans majoritetsspråk. Denna aspekt är väsentlig för svenskämnet, eftersom elevernas delaktighet är en förutsättning för språklig utveckling.

Enligt Hedman och Magnusson (2023, s.142ff) bidrar modersmållärare och studiehandledare med både språkliga och kulturella resurser, vilket gör undervisningen mer tillgänglig för

flerspråkiga elever. Genom gemensam planering av undervisningen och ett flerspråkigt arbetssätt i läs- och skrivaktiviteter blir innehållet mer begripligt och engagerande. På så sätt synliggörs hur svenskämnet kan struktureras för att dra nytta av modersmålets stöttande funktion och öka elevers förståelse av texter och begrepp.

Hell, Godhe och Brante visar i sin studie hur digitala verktyg synliggör modersmålets betydelse. Med stöd av digitala verktyg, exempelvis översättningsprogram och multimodala resurser, kan eleverna använda olika språk för att tolka instruktioner, skapa texter och hantera språkliga utmaningar. Studien tydliggör hur modersmålet spelar en viktig roll inte enbart som stöd för språkförståelse, utan även för meningsskapande och textproduktion, vilket är grundläggande för läs- och skrivarbetet inom svenskämnet. (Hell, Godhe & Wennås Brante, 2021, s. 10ff).

Modersmålets innebörd är något som Norrman (2024, s.242 ff) och Zetterholm (2017, s. 101ff) också lyfter fram i sin studie om funktionellt skrivande, där de visar hur elevernas tidigare erfarenheter kan användas som resurs i skrivundervisningen. Till följd av att eleverna får använda sina egna språkliga kunskaper blir skrivandet mer meningsfullt och tydligare kopplat till deras nuvarande kunskaper, vilket ökar både motivation och språklig utveckling. Således framhäver det hur modersmålet kan användas som ett tankeverktyg för att underlätta progressionen av svenska skrivprocessen. Till skillnad från de mer praktikinära studierna lyfter Paulsrud, Juvonen & Schalley (2023, s. 74ff) fram modersmålets betydelse främst genom strukturella och attitydmässiga faktorer. Författarna menar att även om många lärare uttrycker en positiv attityd på modersmålets roll i undervisningen saknas det ofta kunskap och praktiska verktyg för att kunna använda elevernas språk systematiskt. Detta innebär att modersmålet riskerar att förbli en outnyttjad resurs i svenskämnet, trots att önskan om att arbeta språkutvecklande finns.

På ett liknande sätt analyserar Bjuhr, Palo och Manderstedt (2024, s.62) modersmålets betydelse ur ett mer strukturellt och diskursivt perspektiv, snarare än utifrån klassrumspraktik. Studien betonar att minoritetsspråk som samiska får en lägre status än svenskan i skolans styrdokument. Statusproblematik är något som kan påverka hur modersmål värderas i svenskundervisningen och därmed begränsa möjlighet att kunna arbeta utifrån en språklig mångfald.

Även Hedman och Magnusson (2021, s.100ff) har en indirekt koppling till modersmålets betydelse för svenskämnet. De behandlar modersmålets betydelse ur ett mer socialt och

diskursivt perspektiv. Studien fokuserar på hur en modersmållärare genom sitt sociala arbete med elever och föräldrar stärker modersmåls värde, framställer positiv identitet och använder det för att skapa en bro mellan skola och hem. Även om studien inte direkt kopplar till hur modersmålet används i svenskundervisningen, poängterar den viktiga förutsättningar för att skapa en möjlighet att kunna integrera modersmålet i undervisningspraktiken.

4.3 Translanguaging i svenskämnet

Det tredje temat som växte fram i analysen är translanguaging, vilket hänger nära ihop med både attityderna och relationerna i klassrummet (4.1) och synen på modersmålets betydelse (4.2). I Perfecto (2022, s.112ff), som tidigare lyft i relation till hur lärare bygger broar mellan språk, blir translanguaging synligt när lärarna låter eleverna växla mellan modersmål och engelska genom översättning, kodväxling och jämförelser, något som visar hur elevernas förstaspråk aktivt används för att stötta förståelse på skolspråket, ett arbetssätt som kan överföras till svenskämnet. På liknande sätt visar Carbonara och Scibetta (2022, s.1060), som också betonar elevers delaktighet, hur en medveten translanguaging-pedagogik i italienska lågstadielklasser gör att eleverna får använda alla sina språk i samtal, högläsning och skrivande, vilket samtidigt stärker deras språkliga trygghet och knyter an till synen på modersmålet som resurs.

De svenska studierna som tidigare kopplats till relationer och modersmål visar också inslag av translanguaging i praktiken. Hedman och Magnusson (2023, s.142ff), som i föregående tema framhölls för sitt fokus på samarbete och relationell kompetens, beskriver hur svensklärare, modersmållärare och studiehandledare planerar undervisning där elevernas olika språk används sida vid sida i läs- och skrivaktiviteter, vilket kan förstås som translanguaging i en svensk skolkontext. På ett liknande sätt visar Hell, Godhe och Brante (2021, s.10ff) som tidigare lyfts för den trygga lärmiljö de beskriver, hur yngre andraspråkselever använder digitala översättningsverktyg och sina andra språk för att skapa texter på svenska, vilket innebär att hela språkrepertoaren aktiveras i ämnet svenska. Även om Norrman (2024, s. 225ff) och Zetterholm (2017, s. 101ff) främst fokuserar på funktionellt skrivande, antyder deras resultat att flerspråkiga elever ibland tar stöd i sina andra språk när de planerar och formulerar texter, vilket kan förstås som translanguaging när skrivuppgifter knyter an till elevernas erfarenheter och vardag.

Sammantaget blir det tydligt att translanguaging inte bara handlar om teknik eller metod utan också om attityder, visar att verksamma lärare ofta uttrycker en positiv syn på flerspråkighet och därmed öppnar för att elever använder olika språk i undervisningen, medan mer problemorienterade perspektiv inom lärarutbildningen riskerar att begränsa translanguaging i framtida svenskt klassrum. På samma sätt visar Bjuhr, Palo och Manderstedt (2024, s.62) att minoritetsspråk som samiska i policy och debatt ges lägre status än svenska, vilket kan göra det svårare för lärare att legitimera ett arbetssätt där elevers modersmål används parallellt med svenskan. Van Der Wildt, Van Avermaet och Van Houtte (2017, s.877f) som i föregående tema kopplades till känslan av skolgemenskap, visar att lärares tolerans för elevernas olika språk kan öka känslan av tillhörighet, något som skapar en viktig grund för att translanguaging ska bli möjligt i undervisningen. Slutligen visar Hedman och Magnusson (2021, s.98ff) att en modersmållärare som lyfter och värderar elevernas språk skapar stolthet och hopp hos både elever och föräldrar, vilket i förlängningen gör det mer naturligt att låta dessa språk bli en aktiv del av arbetet i svenskämnet snarare än något som hålls utanför klassrummet.

5. Diskussion

5.1 Från resursdiskurs till klassrumspraktik

I inledningen lyfter vi att flerspråkighet i svensk skola allt oftare beskrivs som en resurs, men att det samtidigt finns svårigheter att omsätta detta perspektiv i undervisningen. Resultatet i vår kunskapsöversikt bekräftar den bilden. Forskningen pekar tydligt på att flerspråkighet kan stärka elevers delaktighet och språkutveckling i svenskämnet, men att detta kräver ett medvetet arbete med både undervisningens upplägg och klassrummets normer. Vi menar därför att frågan *Hur kan lärare i årskurs 4-6 arbeta med svenskämnet i flerspråkigt klassrum?* inte kan besvaras med en enda metod, utan behöver förstås genom samspelet mellan attityder och relationer, modersmålets funktion och translanguaging som arbetssätt.

5.1.1 Attityd och relation

Ett tydligt mönster i våra resultat är att lärarens syn på elevers språk inte bara påverkar vilka språk som används, utan också vilket deltagande klimat som skapas i klassrummet. När elever upplever att deras språk accepteras och respekteras, vågar de i högre grad delta i samtal och pröva svenska även när de inte behärskar skolspråket fullt ut. Vi tolkar detta som särskilt betydelsefullt i svenskämnet, eftersom ämnet bygger på att elever vågar uttrycka sig, testa formuleringar, göra om och utveckla sina texter och tankar i samspel med andra. Om elever däremot känner rädsla för att göra fel eller upplever att deras språkliga bakgrund marginaliseras, riskerar svenskämnet att bli en arena där de blir tystare snarare än språkligt aktiva.

Samtidigt visar vårt material att attityder kring flerspråkighet kan vara motsägelsefulla. Även om verksamma lärare ofta uttrycker en positiv syn på flerspråkighet finns problemorienterade perspektiv i andra delar av skolans system, exempelvis utbildningsdiskurser eller i språkpolitiska frågor. Vi menar att detta kan innebära att flerspråkighet i praktiken tolereras, men inte ges en självklar och legitim plats i undervisningen. För svenskämnet kan det innebära att elevernas andraspråk används privat och tyst, snarare än att bli en aktiv resurs i lärandet.

5.1.2 Modersmålet som tankeverktyg i svenskämnet

Resultatet visar att modersmålet fyller flera funktioner för flerspråkiga elevers lärande: det kan hjälpa elever att tolka instruktioner, förstå begrepp, resonera om innehåll och producera text. Vi menar att detta visar att modersmålet inte endast ska ses som ett kompensatoriskt stöd för “bristande svenska”, utan som ett kognitivt verktyg som kan göra undervisningen mer meningsfull och mer krävande på rätt nivå. Om elever får använda sitt starkaste språk i planering och förståelse arbete kan de delta i mer komplexa uppgifter i svenskämnet tidigare, istället för att fastna i förenklade uppgifter som inte utmanar tänkandet.

En viktig diskussionspunkt är dock att modersmålet riskerar att förbli en outnyttjad resurs om lärare saknar strategier och organisatoriska förutsättningar för att använda det systematiskt. Vi ser därför att svenskämnets undervisning behöver ge modersmålet en tydlig roll i praktiken, exempelvis genom att låta elever arbeta med begrepp på sitt starkaste språk för att sedan utveckla ämnesspråk på svenska, eller genom att använda flerspråkiga stödstrukturer inför skrivande och textsamtal. På så sätt blir modersmålet ett verktyg som leder mot svenskämnets mål, snarare än ett språk som hålls utanför undervisningen.

5.1.3 Translanguaging

Vårt tredje tema synliggör translanguaging som ett sätt att omsätta resursorienterade perspektiv i konkret undervisning. Vi menar att translanguaging i svenskämnet kan förstås som ett medvetet arbetssätt där elever får använda hela sin språkliga repertoar för att skapa förståelse, bygga mening och producera text, samtidigt som undervisningen tydligt leder mot utveckling av svenska. Här ser vi ett viktigt skifte, det vill säga från att “tolerera” att elever använder andra språk till att designa aktiviteter där flerspråkighet har en funktion, exempelvis genom att elever får diskutera innehåll på valfritt språk och sedan gemensamt formulera centrala tankar på svenska, eller genom att arbeta med jämförelse mellan uttryck på olika språk för att utveckla ordval och textstruktur.

Samtidigt behöver translanguaging diskuteras i relation till bedömning. Vi menar att en vanlig osäkerhet i svenskämnet kan vara vad som räknas när flera språk används. Här ser vi en viktig distinktion, det vill säga att translanguaging kan vara avgörande i lärandeprocessen, medan bedömningen fortfarande kan fokusera på vad eleven kan visa på svenska när det är syftet. På så sätt blir translanguaging en väg till måluppfyllelse och kan bidra till ökad likvärdighet, eftersom fler elever får möjlighet att nå fram till det de faktiskt ska visa.

5.1.4 Digitala verktyg

En särskilt konkret del i vårt material är digitala resurser, framför allt översättningsverktyg och multimodala resurser. Resultatet visar att sådana verktyg kan stärka elevers meningsskapande och textproduktion, och bidra till att elever vågar pröva svenska. Vi menar att detta är en viktig möjlighet i svenskämnet, eftersom digitala verktyg kan sänka tröskeln till deltagande: elever kan snabbare förstå uppgifter, hitta ord och uttryck och få stöd i skrivande och läsning.

Samtidigt vill vi betona att digitala verktyg inte automatiskt leder till språkutveckling. Precis som vid arbete med modersmål och translanguaging är det avgörande hur verktygen används, om de används mekaniskt finns det risk för översättningar som inte tar hänsyn till sammanhang och idiomatik. Därför behöver läraren vara tydlig med strategier som gör verktygen språkutvecklande, exempelvis att elever jämför flera översättningsalternativ, arbetar med omformulering och kopplar verktygsanvändning till svenskämnets mål. Vi menar alltså att digitala verktyg kan fungera som en bro in i svenskämnet, men att bron behöver byggas med didaktisk medvetenhet.

5.1.5 Likvärdighet och organisatoriska villkor

En övergripande diskussionspunkt som framträder när vi sätter samman våra tre teman är frågan om likvärdighet. Flera resultat pekar på att flerspråkiga arbetssätt fungerar bäst när det finns samarbete och kompetens kring flerspråkighet, exempelvis genom modersmåls lärare och studiehandledare, samt en skolkultur som legitimerar elevers språk. Samtidigt varierar sådana resurser och arbetssätt mellan skolor. Vi menar därför att svenskämnets möjligheter att bli språkutvecklande för flerspråkiga elever inte enbart är en fråga om enskilda lärare, utan också om skolans organisation och prioriteringar. Om lärare inte får verktyg, tid och strukturer för att planera språkligt medvetet, riskerar resursorienterade intentioner att stanna på policynivå utan genomslag i klassrummet.

5.2 Slutsats

Syftet med vår kunskapsöversikt var att undersöka hur svenskämnet kan hanteras i ett flerspråkigt klassrum i årskurs 4-6. Sammantaget visar resultaten att svenskämnet kan bli mer inkluderande och språkutvecklande när flerspråkighet behandlas som en resurs och ges en tydlig funktion i undervisningen. Vi drar slutsatsen att lärarens attityd och relationella arbete är

avgörande, eftersom trygghet och tillhörighet skapar förutsättningar för elever att våga delta och utveckla svenska genom samtal och skrivande. Vidare framstår modersmålet som ett viktigt tankeverktyg och en språklig brygga som kan stödja både förståelse och textproduktion, särskilt när det integreras medvetet i svenskämnets aktiviteter. Translanguaging framstår som ett centralt arbetssätt som gör det möjligt att använda hela språk repertoaren i lärandeprocessen, samtidigt som undervisningen leder mot svenskämnets mål. Digitala verktyg, exempelvis översättningsverktyg och multimodala resurser, kan ytterligare stärka elevernas meningsskapande och självständighet, men kräver didaktisk styrning för att bli språkutvecklande. Slutligen menar vi att skolans organisatoriska villkor och tillgång till samarbete (till exempel med modersmåls lärare och studiehandledare) påverkar möjligheten att arbeta likvärdigt med flerspråkighet i svenskämnet. Därmed blir vår övergripande slutsats att svenskämnet i ett flerspråkigt klassrum hanteras bäst genom en kombination av tryggt lärandeklimat, funktionellt modersmålsstöd och medvetna translanguaging och verktygsstrategier som stärker elevernas delaktighet och språkutveckling.

5.3 Begränsningar

Denna kunskapsöversikt har vissa begränsningar. För det första bygger den på tio valda artiklar och våra avgränsningar (peer review, publicerad från 2015 och framåt samt fulltext). En ytterligare begränsning är att kunskapsöversikten är avgränsad till årskurs 4-6. Det innebär att viss relevant forskning kan ha fallit bort. För det andra är flera studier genomförda i andra länder och skolkontexter, vilket gör att resultaten behöver tolkas med viss försiktighet när vi kopplar dem till svenskämnet i svensk skola. Samtidigt ser vi detta som en styrka, eftersom liknande mönster blir tydliga när studier från olika sammanhang pekar åt samma håll. Slutligen varierar studiernas metoder och fokus (kvalitativa fallstudier, aktionsforskning och kvantitativa studier), vilket gör direkta jämförelser svårare. Vi menar ändå att variationen bidrar med både bredd och djup i förståelse av flerspråkighet i undervisningen. Sammantaget anser vi att begränsningarna inte hindrar arbetet från att ge en relevant bild av hur svenskämnet kan hanteras i ett flerspråkigt klassrum. En tydlig styrka är att resultaten återkommer kring samma kärnidéer att trygghet, modersmålets funktion och translanguaging kan stödja elevers delaktighet och språkutveckling vilket stärker trovärdigheten i våra slutsatser.

5.4 Förslag på vidare forskning

Enligt läroplanens inledande kapitel ska skolan sträva efter likvärdighet och ta hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov (Skolverket 2022). I ett allt mer flerspråkigt skolsystem innebär detta att undervisningen i svenskämnet behöver utformas på ett sätt som ger alla elever möjligheten att utveckla sin svenska, oavsett språklig bakgrund. Denna kunskapsöversikt visar att flerspråkighet har potential att fungera som en resurs i svenskämnet, men också att det finns problematik i hur detta omsätts i undervisningspraktiken. Mot bakgrund av det faktumet krävs därför fortsatt forskning som fördjupar förståelsen av hur språkinriktade undervisningsformer kan utvecklas och användas i klassrummet.

Ett förslag på vidare forskning kan innefatta följande frågeställning: *Hur kan flerspråkiga strategier utformas för att stödja både förståelse och utveckling av svenska?* Resultaten i denna översikt pekar på att flera lärare är positiva till en intensivare integrering av flerspråkighet i svenskämnet, men upplever samtidigt en osäkerhet på hur det ska utföras i praktiken. Av den anledningen kan vidare forskning undersöka hur lärare kan använda undervisningsstrategier i svenskämnet för att förse möjligheten att elever får använda hela sin språkliga repertoar som stöd, utan att förlora fokus på framväxten av svenskan.

Vidare visar resultaten från denna översikt att translanguaging kan implementeras som en framgångsrik arbetsstrategi i avsikt att stödja elevers inläring och aktiva deltagande, men att det samtidigt finns osäkerhet kring bedömning. Därav kan ett annat förslag på vidare forskningsfråga vara: *Hur kan bedömningen bli likvärdig utan att begränsa elevers möjligheter att använda hela sitt språkliga register?* Hur bedömningen genomförs i svenskämnet i samband med användningen av flerspråkiga undervisningsmetoder är något som framtida forskning kan fokusera på.

Slutligen råder en efterfrågan som tydligt lyfter upp elevers eget perspektiv på frågan: *Hur kan lärare i årskurs 4-6 arbeta med svenskämnet i flerspråkigt klassrum?* Studier som undersöker hur flerspråkiga elever själva upplever hanteringen av modersmål, translanguaging och digitala verktyg kan tillföra värdefull kompetens om identitet, delaktighet och motivation. Denna typ av vidare forskning kan tillföra värdefull kunskap för att främja en mer inkluderande och språkutvecklande svenskundervisning.

Referenser

Axelsson, M. (2023) *Svenska som andraspråk och flerspråkighet*. Liberg, C., & Smidt, J. (Red.). (2019). *Att bli lärare i svenska* (1 uppl.). Studentlitteratur.

Bjuhr, Å., Palo, A., & Manderstedt, L. (2024). *Polarisation and marginalisation – discourses on Sami as L1 mother tongue instruction in syllabus and media debate*.
<https://www-tandfonline-com.proxy.mau.se/doi/pdf/10.1080/14675986.2023.2279877>

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.
<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1191/1478088706qp063oa?needAccess=true>

Carbonara, V., & Scibetta, A. (2022). *Integrating translanguaging pedagogy into Italian primary schools: Implications for language practices and children's empowerment*. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*.
<https://www-tandfonline-com.proxy.mau.se/doi/full/10.1080/13670050.2020.1742648>

Hedman, C., & Magnusson, U. (2021). Constructing success and hope among migrant students and families: A mother tongue teacher's didactic narratives. *Language & Communication*, 77, 93–105 <https://www-sciencedirect-com.proxy.mau.se/science/article/pii/S0271530921000033>

Hedman, C., & Magnusson, U. (2023). *Adjusting to linguistic diversity in a primary school through relational agency and expertise: A mother-tongue teacher team's perspective*. *Multilingual Education*.
<https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515%2Fmulti-2021-0070/pdf?stream=true>

Hell, A., Godhe, A.-L., & Wennås Brante, E. (2021). *Young L2-learners' meaning-making in engaging in computer-assisted language learning*. *The EUROCALL Review*.
<https://polipapers.upv.es/index.php/eurocall/article/view/12859>

Liberg, C., & Smidt, J. (Red.). (2019). *Att bli lärare i svenska* (1 uppl.). Studentlitteratur.

Lyngfelt, A. (Red.). (2017). *Flerspråkighet i svenskämnet* (EDUCARE: Vetenskapliga skrifter 2017:1). Malmö högskola.
<https://mau.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1405265&dswid=5315#>

Norrman, K. (2024). Early primary teacher perspectives on functional writing in relation to their plurilingual students. I L. I. A. Håberg, G. K. Juuhl, S. J. Helset & E. Brunstad (Red.), *I skriftkulturens grenseland – tidleg literacy i barnehage, fritid og skule* (kap. 8, ss. 221–258).

Cappelen

Damm

Akademisk

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1924944/FULLTEXT01.pdf>

Otterup, T. (2022). *Flerspråkighet som resurs* (Reviderad uppl.). Skolverket. (Ursprungligen publicerad 2018).

https://www.skolverket.se/download/18.5902f8c1867b62f9b6b06/1679060460901/Artikel_Flersprakighet_som_resurs_tore_otterup_rev2022.pdf

Paulsrud, B., Juvonen, P., & Schalley, A. C. (2023). Attitudes and beliefs on multilingualism in education: Voices from Sweden. *International Journal of Multilingualism*, 20(1), 68–85.

<https://doi.org/10.1080/14790718.2022.2153851>

Perfecto, M. R. G. (2020). *English language teaching and bridging in mother tongue-based multilingual education* (*International Journal of Multilingualism*, 19(2)).

<https://www-tandfonline-com.proxy.mau.se/doi/pdf/10.1080/14790718.2020.1716771>

Skolverket. (2024). *Elever och skolenheter i grundskolan — läsåret 2023/24*.

<https://www.skolverket.se/download/18.954e82318e64549b9f1d/1711120454132/pdf12612>.

Svensson, G. (2018). *Transspråkande – bakgrund, teorier och praktiska exempel*. Skolverket.

<https://www.skolverket.se/download/18.75bdbbb116e7434ebf8350/1574760755552/translanguaging-transsprakand--gudrun-svensson-20180418.pdf>

Van Der Wildt, A., Van Avermaet, P., & Van Houtte, M. (2017). *Multilingual school population: Ensuring school belonging by tolerating multilingualism*. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 20(7), 868–882.

<https://www-tandfonline-com.proxy.mau.se/doi/full/10.1080/13670050.2015.1125846>

Zetterholm, E. (2017). *Barn skriver på flera språk*. I A. Lyngfelt (Red.), *Flerspråkighet i svenskämnet* (EDUCARE: Vetenskapliga skrifter 2017:1, ss. 99–117). Malmö högskola.

<https://mau.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1405265>

Bilaga

Bilaga 1:

Datum	Databas	Sökord	Begränsningar (år, peer-review)	Antal träffar	Valda artiklar (utifrån relevans för frågeställning)
24/11/25	Eric via EBSCO	mother tongue education, mother tongue teaching, mother tongue instruction, primary school, elementary school, primary education, elementary education, multilingualism, multilingual	senaste 10 år, peer-review	75	Attitudes and Beliefs on Multilingualism in Education: Voices from Sweden English language teaching and bridging in mother tongue-based multilingual education. Polarisation and marginalisation – discourses on Sami as L1 mother tongue instruction in syllabus, and media debate. Adjusting to linguistic diversity

					in a primary school through relational agency and expertise: A mother-tongue teacher team's perspective.
24/11/25	SwePub	flerspråkighet, svenskämnet	referegranskat	1	Early Primary Teacher Perspectives on Functional Writing in Relation to Their Plurilingual Students
24/11/25	Educare	<i>flerspråkighet, svenskämnet</i>	educare 2017:1	6	Barn skriver på flera språk.
24/11/25	Eric via EBSCO	second language and integration, primary school, elementary school, primary education, elementary education	senaste 10 år, peer-review	56	Young 12-Learners' Meaning-Making in Engaging in Computer-Assisted Language Learning Integrating Translanguaging Pedagogy into Italian Primary Schools: Implications for Language Practices

					and Children's Empowerment Multilingual School Population: Ensuring School Belonging by Tolerating Multilingualism
24/11/25	Education Research Complete, ERC	mother tongue education, mother tongue teaching, mother tongue instruction, primary school, elementary school, primary education, elementary education, multilingualism, multilingual	senaste 10 år, peer-review	11	Constructing success and hope among migrant students and families. A mother tongue teacher's didactic narratives